

TBMM

(S. Sayısı: 729)

Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/633)

Not: Tasarı Başkanlıkça; tali olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1198/3206

21/7/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 4/7/2008 tarihinde kararlaştırılan "Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından oluşturulan ve "Bitki Sağlığı Önlemleri İçin Uluslararası Standartlar" adını taşıyan düzenlemeleri belirleyerek zararlılarla mücadeleyi dünya geneline yaymak, bu konuda gerekli tedbirleri almak ve uluslararası ticaretin kolaylaştırılmasını sağlamak amacını taşıyan "Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi"ne Ülkemiz 1988 yılında katılmıştır. Ancak, anılan Sözleşmenin 1997 yılında kabul edilen yeniden gözden geçirilmiş metnine henüz taraf olunmamıştır.

Söz konusu metne taraf olunması ile; uluslararası alanda bitki ve bitkisel ürünlerdeki zararlı organizmalarla ilgili yapılan çalışmalardan daha kolay yararlanılması, uluslararası alanda bitkisel ürün ticaretimizin gelişmesi, yeni tespit edilen zararlı organizmalarla ilgili kısa zamanda bilgi sahibi olunması, bu konuda oluşturulan çalışma gruplarına uzmanlarımızın katılımlarının kolaylaştırılması gibi faydalar hedeflenmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/633

Karar No.: 218

25 Mart 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 21/7/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlık tarafından 25/7/2008 tarihinde tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 23/3/2011 tarihli 25 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Tarım ve Köyışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzda Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından oluşturulan ve "Bitki Sağlığı Önlemleri İçin Uluslararası Standartlar" adını taşıyan düzenlemeleri belirleyerek zararlılarla mücadeleyi dünya geneline yaymak, bu konuda gerekli tedbirleri almak ve uluslararası ticaretin kolaylaştırılmasını sağlamak amacını taşıyan ve Ülkemizin 1988 senesinde taraf olduğu "Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi"nin, uluslararası alanda bitki ve bitkisel ürünlerdeki zararlı organizmalarla ilgili yapılan çalışmalardan daha kolay yararlanılmasını, uluslararası alanda bitkisel ürün ticaretimizin gelişmesini, yeni tespit edilen zararlı organizmalarla ilgili kısa zamanda bilgi sahibi olunmasını, bu konuda oluşturulan çalışma gruplarına uzmanlarımızın katılımlarının kolaylaştırılmasını öngören ve 1997 senesinde kabul edilen yeniden gözden geçirilmiş metnine katılma yoluyla taraf olunması olumlu karşılanmıştır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisine 2 madde halinde sevk edildiği görülen Tasarının 1 inci maddesi aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir. Tasarının 2 nci maddesinde yürürlük ve yürütmeye ilişkin hükümlerin tek madde halinde düzenlendiği anlaşıldığından, verilen önergeler ile 2 nci madde yürürlük maddesi, eklenen 3 üncü madde ise yürütme maddesi olarak düzenlenmiş ve Tasarı kanun yapım tekniği ile Türkiye Büyük Millet Meclisi teamüllerine uygun hale getirilmiştir. Bu değişikliklerden sonra Tasarının 2 nci ve 3 üncü maddeleri verilen önergeler doğrultusunda oy birliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının tümü değişiklikler doğrultusunda oya sunulmuş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
Eskişehir	Karabük	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Canan Kalsın</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Arıtman</i>	<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>
İzmir	Kırşehir	Kütahya
	Üye	
	<i>Necip Taylan</i>	
	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI BİTKİ KORUMA SÖZ-
LEŞMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Konferansının 1997 yılında düzenlenen 29 uncu oturumunda kabul edilen “Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi”nin yeniden gözden geçirilmiş metnine katılmamız uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer ve hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ULUSLARARASI BİTKİ KORUMA SÖZ-
LEŞMESİNE KATILMAMIZIN UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışışleri Bakanı V.

B. Atalay

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

K. Unakıtan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı V.

H. Çelik

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

ULUSLARARASI BİTKİ KORUMA SÖZLEŞMESİ

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Konferansı 29uncu Oturumu
Sırasında Onaylanmış Gözden Geçirilmiş Yeni Metin – Kasım 1997

ÖNSÖZ

Akit taraflar

- bitkiler ve bitki ürünlerinde zararlıları kontrol etmek, uluslararası çapta yayılmalarını, ve özellikle tehlike altındaki alanlara girişlerini önlemek için uluslararası işbirliği yapma gereğini *kabul ederek*;
- bitki sağlığı tedbirlerinin teknik bakımdan gerekçeli, saydam olması ve özellikle uluslararası ticaret üzerinde keyfi veya gerekçesiz bir ayrımcılık ya da örtülü kısıtlama oluşturacak şekilde uygulanmaması gerektiğini *kabul ederek*;
- bu amaçlara yönelik önlemler arasında yakın bir eşgüdüm sağlanmasını *arzu ederek*;
- uyumlaştırılmış bitki sağlığı önlemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması ve bu anlamda uluslararası standartların ayrıntılı biçimde hazırlanması için bir çerçeve temin etmek *arzusuyla*;
- bitki, insan ve hayvan sağlığının ve çevrenin korunmasını düzenleyen uluslararası onaylanmış ilkeleri *dikkate alarak*;
- sağlık ve Bitki Sağlığı Önlemlerinin Uygulanmasına ilişkin Anlaşma da dahil olmak üzere, Uruguay Turu Çok Taraflı Ticaret Müzakereleri sonucunda varılan anlaşmaları *kaydederek*;

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE I

Amaç ve sorumluluk

1. Bitkiler ve bitkisel ürünlerin zararlılarının yayılması ve girişini önlemek için etkili ortak eylemlerde bulunulması ve bunlarla mücadelede alınacak uygun önlemlerin yaygınlaştırılması amacıyla, akit taraflar bu Sözleşmede ve Madde XVI uyarınca getirilen ek anlaşmalarda belirtilen yasal, teknik ve idari önlemlerin oluşturulmasını üstlenirler.
2. Her bir akit taraf, diğer uluslararası anlaşmalarla üstlendikleri yükümlülöklere hâlel getirmeksizin, kendi toprakları üzerinde bu Sözleşmenin tüm gereklerini yerine getirme sorumluluğunu üstlenir.
3. Bu Sözleşmenin gereklerinin yerine getirilmesi sorumlulukları FAO üyesi örgütler ile Akit taraf olan üye devletler arasında bunlardan her birinin yetki alanlarına uygun olarak paylaşılır.
4. Uygun olan hallerde, akit taraflarca bu Sözleşme hükümlerinin kapsamı, bitkiler ve bitkisel ürünlerin yanısıra, özellikle uluslararası taşımacılığın söz konusu olduğı durumlarda, depolama yerlerini, paketlemeyi, taşıt araçlarını, konteynerleri, toprak ve bitki zararlılarının yayılmasına veya barınmasına elverişli herhangi diğer organizma, nesne veya malzemeleri de içerecek şekilde genişletilmiş sayılabilir.

MADDE II

Terimlerin kullanımı

1. Bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda, aşağıdaki terimler kendilerine aşağıda tayin edilen anlamları taşıyacaktır:

“Zararlıların yaygın olmadığı bölge” – yetkili makamlar tarafından tanımlandığı şekliyle, bir ülkenin tamamı, bir kısmı, veya birkaç ülkenin tamamı ya da bazı kısımları olmak üzere, belirli bir zararlının düşük düzeylerde ortaya çıktığı ve etkin gözetim, kontrol veya ortadan kaldırma önlemlerine tabi tutulan bölge;

“Komisyon” – Madde XI uyarınca oluşturulan Bitki Sağlığı Önlemleri Komisyonu;

“Tehlikedeki bölge” – varlığı nedeniyle ekonomik açıdan önemli kayıplara yol açacak bir zararlının yerleşmesine müsait ekolojik etkenlerin var olduğu bölge;

“Yerleşme” – bir zararlının belirli bir bölgeye girdikten sonra görülebilir bir gelecekte varlığını sürdürmesi;

“Uyumlaştırılmış bitki sağlığı önlemleri” – Akit taraflarca uluslararası standartlara esas olarak oluşturulan bitki sağlığı önlemleri;

“Uluslararası standartlar” – Madde X, 1 ve 2nci paragraflara uygun olarak oluşturulmuş uluslararası standartlar;

“Giriş” – bir zararlının yerleşmesiyle sonuçlanan girişi;

“Zararlı” – bitkiler veya bitkisel ürünlere zarar verici nitelikte olan herhangi bir bitki, hayvan veya patojenik etken türü, dizisi veya biyotipi;

“Zararlı risk analizi” – bir zararlının düzenlemelere tabi tutulmasının gerekip gerekmediğinin ve buna karşı alınacak bitki sağlığı önlemlerinin seviyesinin belirlenmesine yarayacak biyolojik veya diğer bilimsel ve ekonomik kanıtların değerlendirilmesi süreci;

“Bitki sağlığı önlemi” – zararlıların girişini ve/veya yayılmasını önlemek amacıyla taşıyan herhangi mevzuat, yönetmelik veya resmi usul;

“Bitkisel ürünler” – zararlıların girişi veya yayılması riskini yaratabilecek (tahıl dahil) bitkisel kökenli işlenmemiş maddeler ve doğaları veya tabi tutuldukları işlemler bakımından bu riski taşıyabilecek işlenmiş ürünler;

“Bitkiler” – Tohumlar ve tohum plazması (germplasm) dahil, canlı bitkiler ve bunların parçaları;

“Karantina zararlısı” – varlığı nedeniyle tehlike altında bulunan bölge için ekonomik bakımdan potansiyel önemi olan ve o bölgede henüz mevcut olmayan veya mevcut fakat geniş çapta yayılmamış olan ve resmi olarak kontrol edilen zararlı;

“Bölgesel standartlar” – bir bölgesel bitki koruma teşkilatı tarafından, o teşkilatın üyelerinin yönlendirilmesi için oluşturulan standartlar;

“Düzenlemeye tabi madde” – özellikle uluslararası nakliyatın söz konusu olduğu durumlarda bitki sağlığı önlemleri gerektirdiği düşünülen herhangi bir bitki, bitki ürünü, depolama yeri, ambalajlama, taşıt aracı, konteyner, toprak ve bitki zararlılarının yayılmasına veya barınmasına elverişli herhangi diğer organizma, nesne veya malzeme;

“Düzenlemeye tabi karantina dışı zararlı” – ekim için bitkilerdeki varlığı, söz konusu bitkilerin amaçlanan kullanımını ekonomik bakımdan kabul edilemez şekilde etkileyen ve bu nedenle ithal eden akit tarafın ülke sınırları dahilinde yasal düzenlemeye tabi karantina dışı zararlı;

“Düzenlemeye tabi zararlı” – karantinaya tabi zararlı veya düzenlemeye tabi karantina dışı zararlı;

“Sekreter” – Madde XII uyarınca görevlendirilen Komisyon Sekreteri;

“Teknik bakımdan gerekçeli” – uygun bir zararlı risk analizini veya eğer uygulanabiliyor ise, mevcut bilimsel verilerin başka bir karşılaştırılabilir incelemesi ve değerlendirmesi yoluyla varılan sonuçlara dayalı olarak gerekçelendirme;

2. Bu Maddede ortaya konan tanımların, bu Sözleşmenin uygulanmasıyla sınırlı olduğundan akit tarafların ulusal yasa veya yönetmelikleriyle belirlenen tanımları etkilemediği kabul edilir.

MADDE III

Diğer uluslararası anlaşmalarla ilişki

Bu Sözleşmedeki hiçbir husus akit tarafların ilgili uluslararası anlaşmalar uyarınca haiz oldukları hak ve yükümlülükleri etkilemez.

MADDE IV

Ulusal bitki koruma için örgütsel düzenlemelere dair genel hükümler

1. Her akit taraf, elindeki imkanlar çerçevesinde bu Maddede yer alan temel sorumlulukları üstlenecek resmi bir ulusal bitki koruma teşkilatını oluşturmak amacıyla gerekli düzenlemeyi yapar.
2. Resmi bir ulusal bitki koruma teşkilatının sorumlulukları aşağıdaki hususları içerir:
 - (a) Bitki, bitkisel ürünler ve diğer düzenlemeye tabi kalemlerden oluşan sevkıyatlar için ithal eden akit tarafın bitki sağlığı yönetmeliklerine ilişkin sertifikaların ita edilmesi;
 - (b) Özellikle zararlılara rastlanması, ortaya çıkışı ve yayılmasını bildirme ve Madde VIII paragraf 1(a)'da değinilen raporlama dahil olmak üzere, söz konusu zararlıları kontrol altına almak amacıyla gerek ekim altındaki sahalarda (diğerleri meyanında, tarlalar, ekim alanları, fidanlıklar, bahçeler, seralar ve laboratuvarlar dahil olmak üzere) ve gerek vahşi olarak büyüyen bitkilerin, depo veya nakil halindeki bitki ve bitki ürünlerinin gözetimi;
 - (c) Uluslararası ticarete konu bitki ve bitkisel ürünlerden oluşan sevkıyatların denetimi ve uygun olduğu durumlarda, özellikle zararlıların girişini veya yayılmasını önlemek amacıyla diğer düzenlemeye tabi maddelerin denetimi;
 - (d) Uluslararası ticarete konu bitki, bitkisel ürünler ve düzenlemeye tabi maddelerden oluşan sevkıyatların, bitki sağlığı şartlarını karşılayacak şekilde zararlıdan arındırılması veya dezenfeksiyonu;
 - (e) Tehlikedeki bölgelerin korunması ve zararlılardan arı bölgelerle zararlıların yaygın olmadığı bölgelerin belirlenmesi, muhafaza edilmesi ve gözetimi;
 - (f) Zararlı risk analizlerinin yürütülmesi;
 - (g) Uygun usuller aracılığıyla, sertifikasyon sonrası sevkıyatların nitelik, ikame ve zararlılar tarafından yeniden istilası bakımından bitki sağlığı güvenliğinin ihracat öncesi korunmasını sağlamak; ve
 - (h) Personelin eğitilmesi ve geliştirilmesi.

3. Her bir akit taraf elindeki imkanlar ölçüsünde aşağıdaki hususları sağlar:
 - (a) Akit tarafın ülkesi sınırları içerisinde, düzenlemeye tabi zararlılar ve bunlarla mücadele etmenin ve bunları önlemenin yollarına dair bilgiyi yaymak;
 - (b) Bitki koruma alanında araştırma ve inceleme;
 - (c) Bitki sağlığı yönetmeliklerinin çıkarılması; ve
 - (d) Bu Sözleşmenin uygulanması için gerekebilecek diğer işlevlerin yerine getirilmesi.
4. Her bir akit taraf kendi resmi ulusal bitki koruma teşkilatının tanımını ve bu tür bir teşkilatta vuku bulacak değişiklikleri Sekretere bildirir. Bir akit taraf, isteği üzerine diğer bir akit tarafa kendi bitki koruma teşkilatlanması düzenlemeleri hakkında bilgi verir.

MADDE V

Bitki sağlığı belgelendirmesi

1. Her bir akit taraf, ihraç edilen bitki, bitkisel ürün ve düzenlemeye tabi diğer maddelerin ve bunların sevkiyatlarının bu Maddenin paragraf 2(b)'si uyarınca verilecek olan uygunluk belgesindeki şartları taşıdığını temin etmek amacıyla bitki sağlığı belgelendirmesi için gerekli düzenlemeleri yapar.
2. Her bir akit taraf, bitki sağlığı sertifikalarının aşağıdaki hükümlere uygun olarak ita edilmesi için gerekli düzenlemeleri yapar:
 - (a) Bitki sağlığı sertifikalarının ita edilmesine yönelik denetim ve bununla ilgili diğer faaliyetler yalnızca resmi ulusal bitki koruma teşkilatı tarafından veya bu teşkilatın yetkisini haiz olarak yürütülecektir. Bitki sağlığı sertifikaları, ithal eden akit taraf makamlarının bu sertifikaları güvenilir belge olarak kabul edebilmelerini teminen, gerekli bilgi ve donanıyla mücehhez, teknik bakımdan yeterli vasıflara sahip ve resmi ulusal bitki koruma teşkilatınca usulüne uygun yetkilendirilmiş, teşkilat adına ve teşkilatın kontrolünde hareket eden kamu görevlilerince ita edilir.
 - (b) Bitki sağlığı sertifikaları, veya ilgili ithalatçı akit taraf kabul ettiği takdirde, bunların elektronik eşdeğerleri bu Sözleşmenin Ek'inde yer alan örneklere uygun şekilde kaleme alınır. Bu sertifikalar ilgili uluslararası standartlar göz önüne alınarak doldurulur ve ita edilir.
 - (c) Tasdiksiz değişiklikler veya silintiler sertifikaları geçersiz kılar.
3. Her bir akit taraf, kendi ülke sınırları içine ithal edilen bitki veya bitkisel ürünler veya düzenlemeye tabi diğer maddelerden oluşan sevkiyatlar için bu Sözleşmenin Ekinde yer alan örneklere aykırı bitki sağlığı sertifikalarını istememeyi taahhüt eder. İlave beyan talepleri teknik bakımdan gerekçeli olanlarla sınırlıdır.

MADDE VI

Düzenlemeye tabi zararlılar

1. Akit taraflar karantina zararlıları ve karantina dışı düzenlemeye tabi zararlılarla ilgili olarak aşağıdaki şartlara uymak kaydıyla bitki sağlığı önlemleri talep edebilirler:
 - (a) İthalatçı akit tarafın kendi ülke sınırları içerisinde de mevcut ise, aynı zararlılar için uygulanan önlemlerden daha sert olmamaları; ve
 - (b) Bitki sağlığını ve/veya amaçlanan kullanımını korumak gerekliliğiyle ve ilgili akit tarafça teknik bakımdan gerekçelendirilebilenlerle sınırlı olmaları.
2. Akit taraflar düzenlemeye tabi olmayan zararlılarla ilgili bitki sağlığı önlemleri talep etmeyeceklerdir.

MADDE VII

İthalatlara ilişkin şartlar

1. Düzenlemeye tabi zararlıların kendi ülke sınırları içerisine girişini ve/veya yayılmasını önlemek amacıyla, ilgili uluslararası anlaşmalara uygun olarak, bitki ve bitkisel ürünlerin ve düzenlemeye tabi diğer maddelerin ülkeye girişini düzenlemekte akit taraflar egemen yetkiyi haiz olup, bu amaçla aşağıdaki tedbirleri alabilirler:
 - a) Bitki, bitkisel ürünler ve düzenlemeye tabi diğer maddelerin ithalatıyla ilgili, örneğin denetim, ithalat yasağı ve ilaçlama dahil olmak üzere, bitki sağlığı önlemleri belirleyebilir ve uygulayabilir;
 - b) Alt paragraf (a) uyarınca belirlenen veya uygulanan bitki sağlığı önlemlerine uymayan bitki, bitkisel ürünler ve düzenlemeye tabi diğer maddelerin veya bunların sevkıyatlarının girişini reddedebilir veya geciktirebilir veya ilaçlanması, imhası veya akit tarafın ülke sınırlarından çıkarılmasını talep edebilir;
 - c) Düzenlemeye tabi zararlıların kendi ülke sınırları içine hareketini yasaklayabilir veya kısıtlayabilir;
 - d) Faydalı olduğu ileri sürülen biyolojik kontrol etkenlerinin ve bitki sağlığını ilgilendiren diğer organizmaların kendi ülke sınırları içine hareketini yasaklayabilir veya kısıtlayabilir;

2. Uluslararası ticarete müdahaleyi en aza indirmek amacıyla her bir akit taraf, bu Maddenin 1 inci paragrafında sözü edilen yetkisini kullanırken, aşağıdaki hususlara uygun hareket etmeyi taahhüt eder:
- (a) Akit taraflar, söz konusu önlemlerin bitki sağlığı bakımından gerekli olmadığı ve teknik bakımdan gerçekleştirilemediği hallerde, bitki sağlığı mevzuatları çerçevesinde bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen önlemlerin hiçbirini almayacaklardır.
 - (b) Akit taraflar, önlemlerin uygulamaya konulmasını müteakip bunları derhal yayımlayacak ve bitki sağlığına ilişkin şartlar, kısıtlamalar ve yasakları söz konusu önlemlerden doğrudan etkilenebileceğini düşündükleri akit taraf veya taraflara ileteceklerdir.
 - (c) Akit taraflar, bitki sağlığına ilişkin şartlar, kısıtlamalar ve yasaklamaların gerekçelerini talebi üzerine herhangi bir akit tarafa sağlarlar.
 - (d) Bir akit taraf, belirli bitkiler veya bitkisel ürünlerden oluşan sevkiyatların yalnızca muayyen giriş kapılarından ithal edilmesini talep ederse, söz konusu giriş kapıları uluslararası ticareti gereksiz yere engellemeyecek şekilde seçilir. Akit taraf söz konusu giriş kapılarının bir listesini yayımlayacak ve bu listeyi Sekretere, akit tarafın üyesi olduğu herhangi bir bölgesel bitki koruma teşkilatına, doğrudan etkileneceğine inandığı tüm akit taraflara ve talep üzerine diğer akit taraflara iletir. Söz konusu bitkiler, bitkisel ürünler veya düzenlemeye tabi diğer maddelerin bitki sağlığı sertifikası eşliğinde olması veya kontrole ya da ilaçlamaya tabi tutulması gerekli kılınmadıkça giriş kapılarıyla ilgili bu tür kısıtlamalar uygulanmaz.
 - (e) İthalata sunulan bitki, bitkisel ürünler veya düzenlemeye tabi diğer maddelerden oluşan bir sevkiyat için akit tarafın bitki koruma teşkilatı tarafından gerekli kılınan herhangi bir denetleme veya diğer bitki sağlığı işlemi, söz konusu ürünlerin bozulabilirliği göz önünde bulundurularak mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilir.
 - (f) İthalatçı akit taraflar, bitki sağlığı sertifikasıyla ciddi uyumsuzluk hallerinde bu durumu mümkün olan en kısa sürede ilgili ihracatçı akit tarafa veya duruma göre, yeniden ihracatı yapan ilgili akit tarafa bildirirler. İlgili ihracatçı akit taraf veya duruma göre, yeniden ihracatı yapan akit taraf, keyfiyeti soruşturur ve talep üzerine ilgili ithalatçı akit tarafa soruşturma sonucunu bildirir.
 - (g) Akit taraflar yalnızca teknik bakımdan gerekçeli, zararlı riskiyle tutarlılık arz eden ve mevcut önlemler arasında en az kısıtlayıcı olanları temsil eden ve insanlar, mallar ve taşıt araçlarının uluslararası hareketini en az engelleyecek bitki sağlığı önlemlerini yürürlüğe koyarlar.
 - (h) Akit taraflar, koşullar değiştikçe ve yeni bulgular ortaya çıktıkça bitki sağlığı önlemlerinin bir an önce değiştirilmesini veya gereksiz bulundukları takdirde kaldırılmasını sağlarlar.
 - (i) Akit taraflar, imkanları ölçüsünde, düzenlemeye tabi zararlıların bilimsel adlarını kullanarak güncel listelerini oluşturur, güncel tutar ve söz konusu listeleri Sekretere, üyesi oldukları bölgesel bitki koruma teşkilatlarına ve talep üzerine diğer akit taraflara bildirir.
 - (j) Akit taraflar, imkanları ölçüsünde, zararlıları gözetim altında tutar ve zararlıların tasnifine ve uygun bitki sağlığı önlemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak üzere zararlı durumuna ilişkin yeterli bilgileri geliştirir ve muhafaza ederler. Bu bilgiler talep üzerine akit taraflara temin edilir.

3. Akit taraflardan biri, ülkesi içinde yerleşme yeteneğini haiz olmayan ancak girişi halinde ekonomik kayıplara yol açabilecek zararlılara karşı bu maddede yer alan tedbirleri uygulayabilir. Söz konusu zararlılara karşı alınan önlemlerin teknik bakımdan gerekçelendirilmesi zorunludur.
4. Akit taraflar bu Maddede belirtilen önlemleri kendi ülke sınırlarından transit geçiş yapan sevkıyatlar üzerinde ancak bu tür önlemlerin teknik bakımdan geçerli olması ve zararlıların girişi ve/veya yayılmasını önlemek için gerekli olması durumunda uygulayabilirler.
5. Bu Maddede bulunan hiçbir husus, ithalatçı akit tarafların bitkiler, bitkisel ürünler ve düzenlemeye tabi diğer maddeler ve bitki zararlılarının ithalatı, bunlarla ilgili bilimsel araştırma, eğitim veya diğer belirlenmiş kullanım amacıyla, yeterli korumaya tabi özel hüküm getirmesine engel teşkil etmez.
6. Bu Maddede bulunan hiçbir husus, herhangi bir akit tarafın kendi ülke sınırları içerisinde potansiyel tehdit oluşturan bir zararlının tespit edilmesi veya bu tür bir tespitin bildirilmesi üzerine uygun olan acil tedbiri almasına engel teşkil etmez. Söz konusu herhangi bir acil tedbir, sürdürülmesine gerekçe sağlamak için mümkün olan en kısa süre içinde değerlendirilir. Alınan tedbir ilgili akit taraflara, Sekretere ve akit tarafın üyesi olduğu bölgesel bitki koruma teşkilatlarına derhal bildirilir.

MADDE VIII

Uluslararası işbirliği

1. Akit taraflar, bu Sözleşmenin hedeflerine ulaşmak amacıyla mümkün olan en geniş çapta işbirliği yaparlar ve özellikle:
 - (a) Komisyon tarafından tesis edilecek olan usullere uygun olarak, bitki zararlıları hakkında bilgi alışverişi ve bilhassa mevcut veya potansiyel anlamda tehlike yaratabilecek zararlıların oluşması, ortaya çıkışı veya yayılmasının bildirilmesi konusunda işbirliği yaparlar;
 - (b) Ürün üretimini ciddi şekilde tehdit edebilecek ve acil durumların yönetilmesinde uluslararası eylem gerektirebilecek zararlılarla mücadele için düzenlenen her türlü özel kampanyaya mümkün olduğunca katılırlar; ve
 - (c) Zararlı risk analizinde gerek duyulan teknik ve biyolojik bilgilerin temin edilmesi konusunda mümkün olduğunca işbirliği yaparlar.
2. Her bir akit taraf, bu Sözleşmenin uygulanmasıyla bağlantılı bilgi alışverişi için bir temas noktası tayin eder.

MADDE IX

Bölgesel bitki koruma teşkilatları

1. Akit taraflar, uygun bölgelerde bölgesel bitki koruma teşkilatları kurulması konusunda işbirliği yapmayı taahhüt ederler.
2. Bölgesel bitki koruma teşkilatları, kapsadıkları bölgelerde eşgüdüm sağlayan organ işlevini görürler, bu Sözleşmenin amaçlarına ulaşmak için çeşitli etkinliklere katılırlar ve uygun olan hallerde, bilgi toplar ve bu bilgileri yayarlar.
3. Bölgesel bitki koruma teşkilatları Sözleşmenin amaçlarına ulaşılmasında Sekreterle işbirliği yaparlar ve uygun olan hallerde, uluslararası standartların geliştirilmesi hususunda Sekreter ve Komisyonla işbirliği yaparlar.
4. Sekreter, aşağıdaki amaçlarla bölgesel bitki koruma teşkilatlarının temsilcileriyle düzenli olarak Teknik Danışmalarda bulunur:
 - (a) Bitki sağlığı önlemleri için doğrudan ilgili uluslararası standartların geliştirilmesi ve kullanılmasına katkıda bulunmak; ve
 - (b) Zararlılarla mücadele ve zararlıların girişini ve/veya yayılmasını engellemek için uyumlaştırılmış bitki sağlığı önlemlerinin desteklenmesinde bölgelerarası işbirliğini teşvik etmek.

MADDE X

Standartlar

1. Akit taraflar Komisyon tarafından kabul edilen usullere uygun olarak uluslararası standartların geliştirilmesinde işbirliği yapmayı kabul ederler.
2. Uluslararası standartlar Komisyon tarafından kabul edilir.
3. Bölgesel standartlar bu Sözleşmenin ilkeleriyle uyumlu olmalıdır; bu tür standartlar, daha geniş çaplı uygulanabilir oldukları takdirde, bitki sağlığı önlemleri için uluslararası standartlara aday olarak ele alınmak üzere Komisyona tevdi edilebilir.
4. Akit taraflar bu Sözleşmeye ilişkin etkinlikleri üstlenirken, uluslararası standartları gerektiği gibi dikkate almalıdırlar.

MADDE XI

Bitki Sağlığı Tedbirleri Komisyonu

1. Akit taraflar, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) çerçevesinde Bitki Sağlığı Önlemleri Komisyonunu oluşturmayı kabul ederler.
2. Komisyonun işlevleri bu Sözleşmenin amaçlarının eksiksiz biçimde uygulamaya konmasını teşvik etmek ve özellikle:
 - (a) Bitki korumanın dünyadaki durumunu ve zararlıların uluslararası çapta yayılmalarını ve tehlike altındaki bölgelere girişlerini kontrol etmek için gerekli önlemleri gözden geçirmek;
 - (b) Uluslararası standartların geliştirilmesi ve kabulü için gerekli olan kurumsal düzenlemeleri ve usulleri oluşturmak ve denetlemek ve uluslararası standartları kabul etmek;
 - (c) Madde XIII'e uygun olarak anlaşmazlıkların ortadan kaldırılması için gerekli kurallar ve usulleri oluşturmak;
 - (d) Komisyona bağlı ve Komisyonun işlevlerini uygun biçimde uygulamaya koyması için gerekli olabilecek yardımcı organları tesis etmek;
 - (e) Bölgesel bitki koruma teşkilatlarının tanınmasına ilişkin kılavuz ilkeleri kabul etmek;
 - (f) Bu Sözleşme kapsamındaki konularda diğer ilgili uluslararası teşkilatlarla işbirliği yapmak;
 - (g) Sözleşmenin uygulamaya konulması için gerekli olan tavsiyeleri kabul etmek ve
 - (h) Bu Sözleşmenin amaçlarının yerine getirilmesinde gerekli olabilecek diğer işlevleri gerçekleştirmekolacaktır.
3. Komisyon üyeliği tüm akit taraflara açıktır.
4. Her bir akit taraf, Komisyon oturumlarında tek bir delege tarafından temsil edilebilir; delegeye bir vekil ile uzmanlar ve danışmanlar eşlik edebilir. Vekiller, uzmanlar ve danışmanlar Komisyon müzakerelerinde yer alabilir ancak oy kullanamazlar. Vekilin oy kullanması, yalnızca delegenin yerine geçmek üzere uygun biçimde yetkilendirildiği durumda söz konusu olabilir.

5. Akit taraflar tüm konularda oybirliğiyle mutabakat sağlamak için ellerinden gelen her gayreti gösterirler. Tüm gayretlere rağmen oybirliğine varılamamış ve mutabakat sağlanamamış ise, son çare olarak mevcut ve oy kullanan akit tarafların üçte iki çoğunluğuyla karar alınacaktır.
6. Akit taraf sıfatını haiz FAO üyesi bir teşkilat ve bu teşkilatın da üye devletleri olan akit taraflar, halin icabına göre değişiklikler yapmak suretiyle, ve ayrıntılardaki farklılıkları göz önüne alarak, FAO'nun Statüsü ve Teşkilat Genel Kurallarına uygun şekilde üyelik haklarını kullanır ve üyelikten doğan yükümlülüklerini yerine getirirler.
7. Komisyon, gerektiği şekilde, kendine ait Usul Kurallarını kabul edebilir ve bu kurallarda değişiklik yapabilir. Ancak söz konusu Usul Kuralları bu Sözleşme ile veya FAO'nun Statüsü ile uyumsuzluk içermeyecektir.
8. Komisyon Başkanı, yıllık olağan oturum için Komisyonu toplar.
9. Komisyonun özel oturumları, üyelerinin en az üçte birinin talebi üzerine Başkan tarafından toplanır.
10. Komisyon Başkanı ve ikiden fazla olmamak kaydıyla Başkan Yardımcıları, her biri iki yıllık süreler için görev yapmak üzere, Komisyon tarafından seçilir.

MADDE XII

Sekretarya

1. Komisyon Sekreteri FAO Genel Müdürü tarafından atanır.
2. Sekretere gerektiği şekilde sekretarya personeli yardımcı olur.
3. Sekreter, Komisyonun politikaları ve etkinliklerini uygulamaya koymak ve bu Sözleşme ile kendisine verilebilecek diğer işlevleri gerçekleştirmekle yükümlüdür ve bu konularda Komisyona rapor verir.
4. Sekreter:
 - (a) Tüm akit taraflara, kabul tarihinden itibaren altmış gün içerisinde uluslararası standartları;
 - (b) Tüm akit taraflara, Madde VII paragraf 2(d) uyarınca akit taraflarca iletilen giriş kapılarının listelerini;

- (c) Tüm akit taraflara ve bölgesel bitki koruma teşkilatlarına, girişi yasak olan veya Madde VII paragraf 2(i)'de değinilen düzenlemeye tabi diğer zararlıların listelerini;
 - (d) Madde VII paragraf 2(b)'de değinilen bitki sağlığı şartları, kısıtlamaları ve yasaklarına ilişkin akit taraflardan alınan bilgiler ve Madde IV paragraf 4'te değinilen resmi ulusal bitki koruma teşkilatlarının tanımlarını yayar.
5. Sekreter, Komisyon toplantıları için belgelerin FAO'nun resmi dillerine yapılmış çevirilerini ve uluslararası standartları temin eder.
6. Sekreter, Sözleşmenin hedeflerine ulaşmak için bölgesel bitki koruma teşkilatlarıyla işbirliği yapar.

MADDE XIII

Anlaşmazlıkların giderilmesi

1. Bu Sözleşmenin yorumuna veya uygulanmasına ilişkin herhangi bir anlaşmazlık olduğu takdirde veya akit taraflardan biri, bir diğer akit tarafın herhangi bir eyleminin – özellikle kendi topraklarından gelen bitkiler, bitkisel ürünler veya diğer yasal düzenlemelerde yer alan maddelerin ithalatının yasaklanması veya kısıtlanması temeliyle ilgili olarak – bu Sözleşmenin V. ve VII. Maddelerindeki yükümlülüklerle ters düştüğü görüşündeyse, ilgili akit taraflar anlaşmazlığın giderilmesi amacıyla en kısa süre içinde kendi aralarında istişare ederler.
2. Eğer anlaşmazlık Iinci paragrafta değinilen yol izlenerek giderilemezse, ilgili akit taraf veya taraflar FAO Genel Müdürü'nden, Komisyon tarafından oluşturulabilecek kurallar ve usullere uygun olarak söz konusu anlaşmazlığı değerlendirmek üzere bir uzmanlar komitesi görevlendirmesini talep edebilirler.
3. Bu Komite, konuyla ilgili her bir akit tarafça tayin edilmiş temsilcileri de içerir. Komite, ilgili taraflarca sunulan tüm belgeler ve diğer tür kanıtları göz önüne alarak anlaşmazlığa konu meseleyi değerlendirir. Komite, anlaşmazlığa çözüm aramak amacıyla, anlaşmazlığın teknik yönleriyle ilgili bir rapor hazırlar. Rapor, Komisyon tarafından oluşturulan usul ve kurallara göre hazırlanır ve onaylanır ve Genel Müdür tarafından ilgili akit taraflara iletilir. Rapor, talep üzerine, ticari anlaşmazlıkların giderilmesinden sorumlu uluslararası teşkilatın yetkili organına da sunulabilir.
4. Akit taraflar, bu tür bir komiteden gelecek tavsiyelerin, nitelikleri itibarıyla bağlayıcı olmasalar da, anlaşmazlığın ortaya çıkmasına sebep olan konunun ilgili akit taraflarca yeniden değerlendirilmesi için zemin oluşturacağı konusunda mutabıktırlar.
5. Uzmanların masrafları ilgili akit taraflarca paylaşılır.
6. Bu maddenin hükümleri, ticari konularla ilgili diğer uluslararası anlaşmalarda öngörülen anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin usulleri tamamlayıcı nitelikte olup, bunların yerini alamaz.

MADDE XIV

Önceki anlaşmaların ikamesi

Bu Sözleşme, akit taraflar arasındaki 3 Kasım 1881 tarihinde *Phylloxera vastatrix*'e karşı alınan önlemlerle ilgili Uluslararası Sözleşmeyi, 15 Nisan 1889'da Berne'de imzalanan ek Sözleşmeyi ve 16 Nisan 1929'da Roma'da imzalanan Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesini ilga ederek bunların yerini alır.

MADDE XV

Alana bağlı uygulama

1. Herhangi bir akit taraf, onay veya katılım aşamasında veya daha sonraki herhangi bir zamanda, FAO Genel Müdürüne, bu Sözleşmeyi uluslararası ilişkiler açısından sorumluluğu altındaki ülkelerin tamamında veya bir kısmında uygulayacağını bildirecektir ve bu Sözleşme, bildirinin Genel Müdürün eline geçtiği tarihten otuz gün sonra, bildiride belirtilen tüm yerlerde uygulanabilir hale gelir.
2. Bu Maddenin 1 inci paragrafı uyarınca, FAO Genel Müdürüne bir bildirim göndermiş olan herhangi bir akit taraf, daha önceki bir bildirim kapsamının tadilini veya herhangi bir ülke ile ilgili olarak bu Sözleşmenin hükümlerinin uygulanmasını feshettiğini bildirebilir. Bu gibi tadil veya fesihler, bildirinin Genel Müdürün eline geçtiği tarihten otuz gün sonra yürürlüğe girer.
3. FAO Genel Müdürü, bu Madde uyarınca kendisine gönderilen bildirimlerden tüm akit tarafları haberdar eder.

MADDE XVI

Ek Anlaşmalar

1. Akit taraflar, özel önem veya eylem gerektiren belirli bitki koruma problemlerini çözmek amacıyla ek anlaşmalar yapabilirler. Bu tür anlaşmalar; belirli bölgelere, belirli zararlılara, belirli bitkiler ve bitkisel ürünlere, bitkiler ve bitkisel ürünlerin belirli yöntemlerle uluslararası taşımacılığına ilişkin olabilir veya bu Sözleşme hükümlerini başka şekilde tamamlayabilir.
2. Bu tür tamamlayıcı anlaşmalar, ilgili olan her bir akit taraf için, söz konusu tamamlayıcı anlaşmaların hükümlerine uygun olarak kabulünden sonra yürürlüğe girer.
3. Ek Anlaşmalar bu Sözleşmenin amacını destekler ve bu Sözleşmenin ilkeleri ve hükümlerinin yanı sıra özellikle uluslararası ticarete şeffaflık, ayrımcılık yapmama ve örtülü kısıtlamalardan kaçınma ilkelerine uygun olur.

MADDE XVII

Onay ve katılım

1. Bu Sözleşme, 1 Mayıs 1952 tarihine kadar bütün devletlerin imzasına açıktır ve mümkün olan en yakın tarihte onaylanır. Onay belgeleri FAO Genel Müdürüne teslim edilir. FAO Genel Müdürü, imzalayan her devlete onay belgesinin tevdi edildiği tarihi bildirir.
2. Bu Sözleşme, Madde XXII uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, imzacı olmayan devletlerin ve FAO üyesi teşkilatların katılımına açılır. Katılım, bir katılım belgesinin FAO Genel Müdürüne tevdi edilmesi ile gerçekleşir ve Genel Müdür bunu tüm akit taraflara duyurur.
3. FAO üyesi bir teşkilat, bu Sözleşmenin akit tarafı olunca, bu Sözleşmenin kabulü ışığında gerekli olduğu takdirde FAO statüsünün Madde II 5 inci paragrafına göre yetki beyanına ilişkin değişiklikleri ve açıklamaları, uygun biçimde, FAO statüsünün Madde II 7 nci paragrafı gereğince katılımı sırasında bildirir. Bu Sözleşmenin herhangi bir akit tarafı herhangi bir zamanda, bu Sözleşmenin akit tarafı olan FAO üyesi bir teşkilattan, bu Sözleşme kapsamına giren belirli herhangi bir konunun uygulanmasından üye teşkilat ile üyesi devletler arasında hangisinin sorumlu olduğuna dair bilgi temin etmesini talep edebilir. Üye teşkilat makul bir süre içerisinde bu bilgiyi temin eder.

MADDE XVIII

Akit olmayan taraflar

Akit taraflar, bu Sözleşmeye taraf olmayan herhangi bir devlet veya FAO üyesi teşkilatı bu Sözleşmeyi kabul etmeye teşvik ederler. Akit taraflar ayrıca, sözleşmeye taraf olmayan devletleri de, bu Sözleşmenin hükümleriyle uyumlu bitki sağlığı önlemlerini almaya ve buna bağlı olarak kabul edilmiş uluslararası standartları uygulamaya teşvik ederler.

MADDE XIX

Lisanlar

1. Bu Sözleşmenin esas lisanları FAO'nun tüm resmi lisanlarıdır.
2. Bu Sözleşmenin içerdiği hiçbir husus, aşağıda 3 üncü paragrafta belirtilen durumlar hariç, bir akit tarafın kendi lisanı veya lisanları dışında belge temin etmesi ve yayınlaması veya bunların örneklerini temin etmesi gerektiği şeklinde yorumlanmaz.

3. Aşağıdaki belgeler FAO'nun resmi lisanlarının en az birinde hazırlanır:
 - (a) Madde IV paragraf 4'e göre temin edilen bilgiler;
 - (b) Madde VII paragraf 2(b)'ye göre aktarılan belgelerde bibliyografik veriler içeren kapak notları;
 - (c) Madde VII paragraf 2(b), (d), (i) ve (j)'ye göre temin edilen bilgiler;
 - (d) Madde VIII paragraf 1(a)'ya göre temin edilen bilgilerle ilgili belgelerin kısa bir özeti ve bibliyografik verileri içeren notlar;
 - (e) Temas noktalarından bilgi talepleri ve ekli belgeler dahil olmamakla birlikte bu tür taleplere verilen yanıtlar;
 - (f) Komisyon toplantıları için akit taraflarca hazırlanan her türlü belge.

MADDE XX

Teknik yardım

Akit taraflar, bu Sözleşmenin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla akit taraflara, özellikle gelişmekte olan akit taraflara ya iki taraflı ya da uygun uluslararası teşkilatlar aracılığıyla teknik yardım sağlanmasının teşviki konusunda mutabıktırlar.

MADDE XXI

Değişiklik

1. Bu Sözleşmenin değiştirilmesiyle ilgili olarak bir akit tarafça yapılacak herhangi bir öneri FAO Genel Müdürüne iletilir.
2. Bu Sözleşmenin değiştirilmesiyle ilgili olarak bir akit tarafça FAO Genel Müdürüne sunulan herhangi bir öneri, onaylanmak üzere Komisyonun olağan veya özel bir oturumuna getirilir. Söz konusu değişiklik önemli teknik değişiklikler veya akit taraflara yeni yükümlülükler getirmekteyse, Komisyondan önce FAO tarafından düzenlenen bir uzmanlar danışma komitesince ele alınır.
3. Bu Sözleşme ile ilgili olarak, Ek'te yapılacak değişikliklerin dışında, herhangi bir değişiklik önerisi, FAO Genel Müdürü tarafından akit taraflara en geç konunun ele alınacağı Komisyon oturumu gündeminin gönderildiği tarihe kadar iletilmiş olmalıdır.

4. Bu Sözleşme ile ilgili herhangi bir değişiklik önerisinin Komisyon tarafından onaylanması gerekir ve değişiklik önerisi akit tarafların üçte iki çoğunluğuyla kabul edildikten sonraki otuzuncu günde yürürlüğe girer. Bu Maddenin amacı doğrultusunda, FAO üyesi bir teşkilat tarafından tevdi edilen bir belge bu tür bir teşkilatın üye devletleri tarafından tevdi edilen belgelere ek belge olarak kabul edilmez.
5. Ancak, akit taraflar için yeni yükümlülükler getiren değişiklikler her bir akit taraf bakımından yalnızca kabulü üzerine ve kabulünden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir. Yeni yükümlülüklerle ilgili değişikliklerin kabulüne ilişkin belgeler FAO Genel Müdürüne teslim edilir. FAO Genel Müdürü, kabul belgesinin alındığını ve değişikliklerin yürürlüğe girişini tüm akit taraflara bildirir.
6. Bu Sözleşmenin Ek'inde yer alan bitki sağlığı sertifikası örneğine ilişkin değişiklik önerileri Sekretere gönderilir ve Komisyon tarafından onaylanmak üzere değerlendirilir. Bu Sözleşmenin Ek'inde yer alan bitki sağlığı sertifikası örneği ile ilgili kabul edilen değişiklikler, Sekreter'in akit taraflara bildiriminden doksan gün sonra yürürlüğe girer.
7. Bu Sözleşmenin Ek'inde ortaya konan bitki sağlığı sertifikası örneğinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girmesini takip eden on iki aylık bir süre dolana kadar, bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda, bitki sağlığı sertifikalarının önceki metinleri de yasal bakımdan geçerlidir.

MADDE XXII

Yürürlüğe giriş

Bu Sözleşme, imza kuyan üç devlet tarafından onaylandıktan hemen sonra aralarında yürürlüğe girer. Sözleşme, daha sonra onaylayan veya katılan her bir devlet veya FAO üyesi teşkilat için onay veya katılım belgesini tevdi ettiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE XXIII

Fesih

1. Akit taraflardan herhangi biri, herhangi bir zamanda FAO Genel Müdürüne tebligatta bulunarak, bu Sözleşmeyi fesih bildiriminde bulunabilir. Genel Müdür tüm akit tarafları derhal durumdan haberdar eder.
2. Fesih, bildirimin FAO Genel Müdürünün eline geçtiği tarihten bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Örnek Bitki Sağlığı Sertifikası

No. _____

_____ Bitki Koruma Teşkilatından
_____ Bitki Koruma Teşkilat(lar)ına

I. Sevkiyatın Tanımı

İhracatçının adı ve adresi: _____
Malı teslim alacak olanın beyan edilen adı ve adresi: _____
Kapların adet ve tarifi: _____
Ayırt edici işaretler: _____
Menşei: _____
Beyan edilen taşıma yolu: _____
Beyan edilen giriş kapısı: _____
Ürünün adı ve Beyan edilen miktarı: _____
Bitkilerin botanik adı: _____

Bu belge ile yukarda belirtilen bitkiler, bitkisel ürünler veya düzenlemeye tabi diğer maddelerin uygun resmi usullere göre kontrol ve/veya test edildiği, ithalatçı akit tarafça belirtilen karantina zararlılarından ari olduğu ve ithalatçı akit tarafın, düzenlemeye tabi karantina dışı zararlılar için olanlar dahil mevcut bitki sağlığı şartlarına uygunluğu kabul edilir ve onaylanır.

Söz konusu ürünler diğer zararlılardan hemen hemen ari sayılır.*

II. Ek Beyan

III. Zararlıdan arındırma ve/veya Dezenfeksiyon Uygulaması

Tarih _____ Uygulama _____ Kimyasal (aktif bileşen) _____
Süre ve ısı derecesi _____
Konsantrasyon _____
Ek bilgiler _____

Sertifikanın verildiği yer _____
(Teşkilatın mührü) Yetkili görevlinin adı _____
Tarih _____
(imza)

Bu sertifika ile ilgili olarak _____ (Bitki Koruma Teşkilatının adı)
na veya bünyesindeki görevli veya temsilcilerden herhangi birine mali sorumluluk
yüklenemez.*

* İsteğe bağlı hüküm

Yeniden İhracat için Örnek Bitki Sağlığı Sertifikası

No. _____

_____ Bitki Koruma Teşkilatından (yeniden ihracat yapan akit tarafı)

_____ Bitki Koruma Teşkilat(lar)ına (ithalatçı akit taraf(lar))

I. Sevkıyatın Tanımı

İhracatçının adı ve adresi: _____

Malı teslim alacak olanın Beyan edilen adı ve adresi: _____

Kapların adet ve tarifi: _____

Ayrıt edici işaretler: _____

Menşei: _____

Beyan edilen taşıma yolu: _____

Beyan edilen giriş kapısı: _____

Ürünün adı ve Beyan edilen miktarı: _____

Bitkilerin botanik adı: _____

Bu belge ile yukarda belirtilen bitkiler, bitkisel ürünler veya düzenlemeye tabi diğer maddelerin _____ (menşe ülkesi akit taraf) den _____ (yeniden ihracat yapan akit taraf) ne ithal edilmiş olduğu, _____ No.lu Bitki Sağlığı Sertifikası kapsamına girdiği, bu sertifikanın *orijinalinin ☐ onaylanmış aslına uygun suretinin ☐ bu sertifikaya ilişik olduğu;

Ürünlerin ambalajlanmış ☐ yeniden ambalajlanmış ☐ orijinal konteynerde ☐ yeni konteynerde ☐ bulunduğu, orijinal Bitki Sağlığı Sertifikasına ☐ ve ilave kontrollere ☐ dayanarak, ithalatçı akit tarafın mevcut bitki sağlığı şartlarına uygun görüldüğü, ve _____ de (yeniden ihracat yapan akit taraf) depolama sırasında sevkıyatın zararlıya veya enfeksiyon riskine maruz kalmadığı onaylanır.

* Uygun seçeneklerin kutularını işaretleyiniz

II. Ek Bildiri

III. Zararlıdan Arındırma ve/veya Dezenfeksiyon Uygulaması

Tarih _____ Uygulama _____ Kimyasal (aktif bileşen) _____
Süre ve ısı derecesi _____
Konsantrasyon _____
Ek bilgiler _____

Sertifikanın verildiği yer _____
(Teşkilatın mührü) Yetkili görevlinin adı _____
Tarih _____
(imza)

Bu sertifika ile ilgili olarak _____ (Bitki Koruma Teşkilatının adı)
na veya bünyesindeki görevli veya temsilcilerden herhangi birine mali sorumluluk
yüklenemez.* *

* * İsteğe bağlı hüküm

